

УДК 657

JEL Classification:H83, M41, M48.

DOI 10.33111.E&E.2019.42.KorytnykL

L. Korytnyk

*Ph. D. (Economics), senior research
associate department of budget
expenditures of the social sphere and
economic development SESE «The
Academy of Financial Management»*

Л.П. Коритник

*к.е.н., старший науковий
співробітник відділу бюджетних
видатків соціальної сфери
та економічного розвитку НДФІ
ДННУ «Академія фінансового
управління»*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7241-9324>

НОРМАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ І ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ ЗВО В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

АНОТАЦІЯ. У статті представлено результати дослідження особливостей нормування механізму планування й обліку витрат на заробітну плату ЗВО. Визначено, що витрати на заробітну плату становлять вагомий вартісний вплив на собівартість освітньої послуги, що позначається на обсягах бюджетного фінансування при підготовці кадрів за рахунок державних фінансових ресурсів. Визначено ключовою проблемою планування витрат на заробітну плату відсутність галузевих нормативів формування штатів ЗВО для більшості категорій персоналу, що зумовлює «роздування» штатного розпису та завищення обсягів використання бюджетних коштів. Встановлено взаємозв'язок категорій працівників ЗВО з механізмом обліку витрат на заробітну плату, що забезпечить достовірність та об'єктивність порядку формування собівартості освітньої послуги.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: витрати, заклад вищої освіти, заробітна плата, облік, планування, суб'єкти державного сектору, фінансування.

NORMATIVE PECULIARITIES OF PLANNING AND ACCOUNTING FOR THE WAGE COSTS OF INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION IN THE CONTEXT OF THE STATE FINANCIAL MANAGEMENT

ANNOTATION. The article presents the results of studying the peculiarities of the standardization of the mechanism of planning and accounting for the wage costs of employees of different categories of institutions of higher education. The interconnection of the

categories of employees of institutions of higher education with the mechanism of accounting for wage costs is established, which will ensure the reliability and objectivity of the order of formation of the cost of educational services. It is determined that wage costs make a significant cost impact on the cost of educational services, which affects the volume of budget financing in the training of personnel at the expense of state financial resources. The key problem of wage costs planning is determined by the lack of sectoral norms for the formation of the states of institutions of higher education for most categories of staff, which results in «inflating» the staffing and overvaluing the use of budget funds. It is substantiated that the main manager of budget funds would be expedient to determine the sectoral norms of the number of relevant categories of employees, or legislatively establish the ratio of scientific and pedagogical personnel to other staff. This will ensure the ordering of the states of higher education institutions and will help to optimize wage costs, establish the relationship between funding volumes and performance indicators for providing high-quality public services, and ensure the effective and rational use of public financial resources for the provision of educational services, rather than the maintenance of institutions of higher education, which is provided by the conditions of implementation of the program-target method in the budget process.

KEY WORDS: costs, institution of higher education, wages, accounting, planning, public sector entities, financing.

Вступ. Європейський вектор розвитку державного управління визначає ключові напрями модернізації системи управління державними фінансами. Так, Стратегією сталого розвитку «Україна — 2020» [1], Середньостроковим планом пріоритетних дій уряду до 2020 року [2], Стратегією реформування системи управління державними фінансами на 2017—2020 роки [3] передбачено перехід від утримання суб'єктів державного сектору до фінансування вартості якісних послуг.

Методологія та механізм розрахунку вартості державних послуг таких суб'єктів державного сектору, як заклади вищої освіти — підготовка кадрів за державним замовленням (далі — освітні послуги), визначені постановою КМУ від 20.05.2013 № 346 «Про затвердження Методики розрахунку орієнтовної середньої вартості підготовки одного кваліфікованого робітника, фахівця, аспіранта, докторанта» [4]. На концептуальні недоліки зазначеної постанови вже звертали увагу провідні науковці [5; 6], зокрема врахування в розрахунку вартості таких складових, як витрати на виплату академічної стипендії та витрат на соціальне забезпечення, які на даний час вже проводяться за бюджетними програмами, відмінними від підготовки кадрів, а також витрат на утри-

мання гуртожитку тощо. Вочевидь потребує визначення нової моделі фінансування освітніх послуг та її методичного забезпечення.

Найвагомішою складовою в структурі розміру вартості освітніх послуг, а отже, й обсягу бюджетного фінансування закладів вищої освіти (далі — ЗВО), є витрати на заробітну плату. Розрахований показник вартості освітньої послуги за державним замовленням згідно з даними сайту Міністерства фінансів України [7] на 75,7 % складається з витрат на заробітну плату. З огляду на зазначене, в умовах постійного дефіциту бюджетних коштів і для дотримання норм стратегічних документів з управління державними фінансами пріоритетом органів державної влади має стати оптимізація видатків на заробітну плату суб'єктів державного сектору та встановлення взаємозв'язку між обсягами фінансування та результативними показниками надання якісних державних послуг.

Постановка завдання. Метою дослідження є розкриття особливостей нормативно-правового регулювання планування й обліку витрат на заробітну плату ЗВО і визначення їхнього впливу на формування обсягів бюджетного фінансування, а також виявлення концептуальних проблем і формування шляхів їх вирішення в контексті управління державними фінансовими ресурсами.

Результати. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати ЗВО на заробітну плату визначені Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 132 «Виплати працівникам» [8], згідно з яким нарахована сума виплати працівникам за роботу, виконану ними протягом звітного періоду, визнається поточними зобов'язаннями та витратами звітного періоду, у якому виникли такі зобов'язання, якщо інші національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (далі — НП(С)БОДС) не вимагають включення таких витрат до собівартості активу.

У контексті обліку витрат на заробітну плату необхідно враховувати також категорії працівників ЗВО інорми НП(С)БОДС 135 «Витрати» [9], відповідно до яких витрати за обмінними операціями за способом врахування у собівартості освітніх послуг поділяються на прямі (можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом) і загальновиробничі (можуть бути віднесені до конкретного об'єкта витрат шляхом попереднього розподілу відповідно до обраної бази).

Відповідно до п.1 ст. 55 Закону України «Про вищу освіту» [10] визначено такі категорії працівників ЗВО: науково-педагогічні працівники (декан факультету, завідувач (начальник) кафедри, професор, доцент, викладач та інші), педагогічні працівники (викладач, методист) та інші працівники (адміністративно-управлінський персонал, спеціалісти, робітники, бібліотекарі та інші).

Так, враховуючи галузеві особливості провадження діяльності ЗВО, до прямих витрат на оплату праці належать витрати на оплату праці науково-педагогічних і педагогічних працівників, які безпосередньо залучаються до надання освітньої послуги (читають лекції, проводять семінарські та практичні заняття тощо) — професор, доцент, викладач. До складу загальновиробничих витрат належать витрати на оплату праці науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників ЗВО, які не можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат, але можуть включатися до собівартості освітньої послуги шляхом попереднього розподілу відповідно до обраної бази — декан факультету, завідувач (начальник) кафедри, методисти, адміністративно-управлінський персонал, спеціалісти, робітники та ін. (табл. 1).

Таблиця 1

**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КАТЕГОРІЙ ПРАЦІВНИКІВ ЗВО
ТА МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ**

Категорії працівників	Посади працівників	Прямі витрати	Загальновиробничі витрати
Науково-педагогічні працівники	Професор, доцент, викладач	+	
	Декан факультету, завідувач (начальник) кафедри		+
Педагогічні працівники	Викладач	+	
	Методист		+
Інші працівники	Адміністративно-управлінський персонал, спеціалісти, робітники та інші		+

Порядок планування та обліку витрат на заробітну плату для формування і виконання кошторису ЗВО і на потреби управління трудовими і фінансовими ресурсами відбувається в контексті економічної класифікації видатків, що визначена наказом МФУ

від 12.03.2012 № 333 «Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету» [11].

Планування та облік витрат на заробітну плату у ЗВО здійснюється за кодом економічної класифікації видатків 2111 «Заробітна плата» з урахуванням планової потреби чисельності науково-педагогічних та інших працівників і розмірів посадових окладів, а також переліку і розмірів доплат, надбавок і виплат обов'язкового характеру.

Законодавче регулювання нормативу чисельності науково-педагогічних працівників визначено постановою КМУ від 17 серпня 2002 р. № 1134 [12], якою регламентовано нормативи чисельності студентів (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності [12]. Планова потреба кількості науково-педагогічних працівників визначається окремо для загального й окремо для спеціального фондів бюджету залежно від контингенту осіб, які навчаються за державним замовленням та за кошти фізичних (юридичних) осіб.

Чисельність керівництва ЗВО визначається відповідно до наказу МОН від 09.08.1996 № 265 «Про зміни в штатному розписі керівників вищих закладів освіти III і IV рівнів акредитації» [13].

Планування витрат на заробітну плату інших працівників ЗВО здійснюється в умовах відсутності встановлених норм щодо визначення їх чисельності та відсутності законодавчо закріпленого переліку категорій іншого персоналу. На практиці, з метою обґрунтування показників фактичної кількості іншого персоналу, ЗВО продовжують керуватися принципами наказу МОН від 11.01.2014 № 26, який втратив чинність 13.10.2015 із набуттям чинності Закону України «Про вищу освіту» [10], а також керуються наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 р. № 336 «Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» [14] та не зареєстрованим у Міністерстві юстиції наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 4 вересня 2000 р. № 222 «Методика розрахунку чисельності окремих категорій працівників на основі норм з праці» [15].

Із категорії інших працівників законодавчо врегульовано питання формування штатів лише для бібліотекарів (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 27 вересня 2012 р. № 1058 [16] — визначаються залежно від середньорічної кількості користувачів бібліотек і книговидач на всіх пунктах видачі). Окремими розпорядчими документами Міністерства праці та соціальної політики України визначено міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку (наказ від 26.09.2003 № 269 [17]), працівників, зайнятих добром, розстановкою, підвищенням кваліфікації (перепідготовкою) та обліком кадрів (наказ від 18.12.2003 № 341 [18]), працівників юридичної служби (наказ від 11.05.2004 № 108 [19]), робітників, що обслуговують громадські будівлі (наказ від 11.05.2004 № 105 [20]).

Проведений аналіз штатних розписів провідних ЗВО країни показав, що співвідношення іншого персоналу (адміністративно-управлінського, спеціалістів, робітників і бібліотекарів) до науково-педагогічного становить від 60 до 80 %. Це досить великий показник результату такого співвідношення, що формує додаткове навантаження на фонд оплати праці і підлягає обов'язковому врегулюванню.

У контексті ефективного та раціонального використання трудових і фінансових ресурсів, головному розпоряднику бюджетних коштів доцільно було б визначити галузеві нормативи чисельності відповідних категорій працівників або ж законодавчо встановити співвідношення науково-педагогічного персоналу до іншого персоналу, що забезпечить впорядкування штатів ЗВО та сприятиме якісному управлінню витратами на оплату праці на різних рівнях фінансування освітніх послуг.

Кількість працівників, для яких відсутні законодавчо затверджені штатні нормативи та які виконують функції із забезпечення діяльності ЗВО в цілому, визначається виходячи із затвердженого головним розпорядником бюджетних коштів штатного розпису ЗВО з урахуванням потреби в забезпеченні належного рівня якості провадження освітньої діяльності, що дозволяє п.3 ст. 34 Закону України «Про вищу освіту» — керівник ЗВО у межах наданих йому повноважень вирішує питання фінансово-господарської діяльності ЗВО, затверджує його структуру і штатний розпис [10].

З метою нормативно-правового обґрунтування чисельності інших працівників доцільно затвердити у Міністерстві юстиції наказ Міністерства праці та соціальної політики України від

4 вересня 2000 року № 222 «Методика розрахунку чисельності окремих категорій працівників на основі норм з праці» [15] або розробити нову методику розрахунку чисельності окремих категорій працівників на основі норм праці та сформулювати наказ Міністерства освіти і науки щодо нормативів методистів, лаборантів, інженерно-технічних, фінансово-економічних та інших працівників ЗВО.

Розрахунок витрат на виплату заробітної плати (фонд заробітної плати) слід здійснювати на основі планової потреби чисельності працівників ЗВО та структури заробітної плати з урахуванням розмірів оплати праці за посадовими окладами, обов'язкові доплати і надбавки, виплати на оздоровлення науково-педагогічним і педагогічним працівникам, щорічну грошову винагороду педагогічним працівникам, надбавки стимулюючого характеру, коефіцієнт підвищення заробітної плати з 1 січня планового року, передбачений Законом про Державний бюджет на відповідний рік.

Посадові оклади (тарифні ставки), а також перелік і розмір доплат і надбавок обов'язкового характеру визначаються: постановою КМУ від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» [21] та наказом МОН України від 26.09.2005 № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» [22].

Виплати на оздоровлення науково-педагогічним та педагогічним працівникам, щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам визначаються згідно з ст. 57 Закону України від 05.09.2017 № 2145-VIII «Про освіту» [23] і регулюються постановою КМУ від 31 січня 2001 р. № 78 «Про реалізацію окремих положень ч. 1 ст. 57 Закону України «Про освіту», ч. 1 ст. 25 Закону України «Про загальну середню освіту», ч. 2 ст. 18 і ч. 1 ст. 22 Закону України «Про позашкільну освіту» [24].

У випадку, коли заробітна плата інших працівників (спеціалістів, робітників, бібліотекарів та ін.) менше від мінімальної заробітної плати, передбаченої Законом про Державний бюджет на плановий рік, місячний фонд вказаних працівників обраховується способом множення кількості таких працівників на розмір мінімальної заробітної плати на 1 січня поточного року, що передбачено ч. 4 ст. 3 Закону України «Про оплату праці» [25].

Висновки. Основну складову структури вартості державних (освітніх) послуг становлять витрати на заробітну плату працівників ЗВО. При цьому ключовою проблемою раціонального та ефективного використання державних коштів на фінансування галузі освіти є відсутність нормативів регулювання штатів ЗВО. В умовах наявності нормативно-правового забезпечення базових принципів і правил планування й обліку витрат на заробітну плату пріоритетом органів державної влади має стати врегулювання питання з нормування штатів ЗВО. Це сприятиме оптимізації видатків на заробітну плату шляхом уникнення «роздування» штатів і встановленню взаємозв'язку між обсягами фінансування та результативними показниками надання якісних державних послуг, а також забезпечить ефективне і раціональне використання державних фінансових ресурсів на оплату освітніх послуг, а не утримання ЗВО, що передбачено умовами запровадження програмно-цільового методу в бюджетному процесі.

Література

1. Про Стратегію сталого розвитку «Україна — 2020» : Указ Президента України від 12.01.2015 року № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
2. Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік : розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 р. № 275-р. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-%D1%80>.
3. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 р. № 142-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80>.
4. Про затвердження Методики розрахунку орієнтовної середньої вартості підготовки одного кваліфікованого робітника, фахівця, аспіранта, докторанта : постанова КМУ від 20.05.2013р. № 346. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/346-2013-%D0%BF>
5. Ловінська Л. Г. Визначення вартості освітніх послуг // Фінанси України. — 2017. — № 2. — С. 12-26.
6. Ловінська Л. Г., Парасій-Вергуненко І. М. Вартість освітніх послуг як базовий показник розподілу бюджетного фінансування між закладами вищої освіти // Наукові праці НДФІ. — 2018. — № 3. — С. 18–36.

7. Статистичний збірник «Бюджет України 2015». К., 2017. 307 с
URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/derzhavnyi-biudzheth-ukrainy--?category=bjudzheth>.

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 132 «Виплати працівникам» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2011 № 1798. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-12>.

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 135 «Витрати» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 18.05.2012 № 568. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0903-12>.

10. Про вищу освіту : закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

11. Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету : затв. наказом Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12>.

12. Про затвердження нормативів чисельності студентів (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1134. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1134-2002-п>.

13. Про зміни в штатному розписі керівників вищих закладів освіти III і IV рівнів акредитації : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 09.08.1996 № 265. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0265281-96>.

14. Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників : затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 року № 336. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04>.

15. Методика розрахунку чисельності окремих категорій працівників на основі норм з праці : затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 4 вересня 2000 року № 222. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0222203-00>.

16. Про затвердження Типової структури та Типових штатних нормативів бібліотек вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації : затв. наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 27 вересня 2012 року № 1058. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1729-12>.

17. Міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку : затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики

України від 26.09.2003 № 269. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0269203-03>.

18. Міжгалузеві нормативи чисельності працівників, зайнятих добром, розстановкою, підвищенням кваліфікації (перепідготовкою) та обліком кадрів : затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 18.12.2003 № 341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0341203-03?lang=en>.

19. Міжгалузеві нормативи чисельності працівників юридичної служби : затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 11.05.2004 № 108. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0108203-04>.

20. Міжгалузеві норми чисельності робітників, що обслуговують громадські будівлі (будівлі управління, конструкторські і проєктні організації) : затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 11 травня 2004 року № 105. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN10623.html.

21. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1298-2002-%D0%BF>.

22. Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 № 557. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05>.

23. Про освіту : закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

24. Про реалізацію окремих положень частини першої статті 57 Закону України «Про освіту», частини першої статті 25 Закону України «Про загальну середню освіту», частини другої статті 18 і частини першої статті 22 Закону України «Про позашкільну освіту»: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2001 р. № 78. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/78-2001-%D0%BF>.

25. Про оплату праці : закон України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%8>.

References

1. Pro Stratehiiu staloho rozvytku «Ukraina — 2020» : Ukaz Prezidenta Ukrainy vid 12.01.2015 roku № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>. [in Ukrainian].

2. Pro zatverdzhennia serednostrokovoho planu priorytetnykh dii Uriadu do 2020 roku ta planu priorytetnykh dii Uriadu na 2017 rik :

rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 03.04.2017 r. № 275-r. URL: [https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/275-2017- %D1 %80](https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-%D1%80). [in Ukrainian].

3. Pro skhvalennia Stratehii reformuvannia systemy upravlinnia derzhavnyimi finansamy na 2017–2020 roky : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 08.02.2017 r. № 142-r. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017- %D1 %80](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80). [in Ukrainian].

4. Pro zatverdzhennia Metodyky rozrakhunku oriientovnoi serednoi vartosti pidhotovky odnogo kvalifikovanoho robitnyka, fakhivtsia, aspiranta, doktoranta : postanova KMU vid 20.05.2013r. № 346. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/346-2013- %D0 %BF](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/346-2013-%D0%BF) [in Ukrainian].

5. Lovinska L. H. Vyznachennia vartosti osvityvnykh posluh. Finansy Ukrainy (Finance of Ukraine). 2017. № 2. С. 12–26. [in Ukrainian].

6. Lovinska L. H., Parasii-Verhunencko I. M. Vartist osvityvnykh posluh yak bazovyi pokaznyk rozpodilu biudzhethnoho finansuvannia mizh zakladamy vyshchoi osvity. Naukovi pratsi NDFI (RFI Scientific Papers). 2018. № 3. С. 18–36. [in Ukrainian].

7. Statystychnyi zbirnyk «Biudzheth Ukrainy 2015». K., 2017. 307 s URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/derzhavnyi-biudzheth-ukrainy--?category=bjudzheth>. [in Ukrainian].

8. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 132 «Vyplaty pratsivnykam» : zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 29.12.2011 № 1798. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-12>. [in Ukrainian].

9. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 135 «Vytraty» : zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 18.05.2012 № 568. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0903-12>. [in Ukrainian].

10. Pro vyshchu osvitu : zakon Ukrainy vid 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. [in Ukrainian].

11. Pro zatverdzhennia Instruksii shchodo zastosuvannia ekonomichnoi klasyfikatsii vydatkiv biudzhetu ta Instruksii shchodo zastosuvannia klasyfikatsii kredytuвання biudzhetu : zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 12.03.2012 № 333. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12>. [in Ukrainian].

12. Pro zatverdzhennia normatyviv chyselnosti studentiv (kursantiv), aspirantiv (adiunktiv), doktorantiv, zdobuvachiv naukovoho stupenia kandydata nauk, slukhachiv, interniv, klinichnykh ordynatoriv na odnu shtatnu posadu naukovo-pedahohichnoho pratsivnyka u vyshchykh navchalnykh zakladakh III i IV rivnia akredytatsii ta vyshchykh navchalnykh zakladakh pisliadyplomnoi osvity derzhavnoi formy vlasnosti : zatv. postanovoioi Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 serpnia 2002 r. № 1134. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1134-2002-p>. [in Ukrainian].

13. Pro zminy v shtatnomu rozpysi kerivnykiv vyshchykh zakladiv osvity III i IV rivniv akredytatsii : zatv. nakazom Ministerstva osvity i nauky

Ukrainy vid 09.08.1996 № 265. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0265281-96>. [in Ukrainian].

14. Pro zatverdzhennia Vypusku 1 «Profesii pratsivnykiv, shcho ye zahalnymy dlia vsikh vydiv ekonomichnoi diialnosti» Dovidnyka kvalifikatsiinykh kharakterystyk profesii pratsivnykiv : zatv. nakazom Ministerstva pratsi ta sotsialnoi polityky Ukrainy vid 29 hrudnia 2004 roku № 336. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04>. [in Ukrainian].

15. Metodyka rozrakhunku chyselnosti okremykh katehorii pratsivnykiv na osnovi norm z pratsi : zatv. nakazom Ministerstva pratsi ta sotsialnoi polityky Ukrainy vid 4 veresnia 2000 roku № 222. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0222203-00>. [in Ukrainian].

16. Pro zatverdzhennia Typovoi struktury ta Typovykh shtatnykh normatyviv bibliotek vyshchykh navchalnykh zakladiv III-IV rivniv akredytatsii : zatv. nakazom Ministerstva osvity i nauky, molodi ta sportu Ukrainy vid 27 veresnia 2012 roku № 1058. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1729-12>. [in Ukrainian].

17. Mizhhaluzevi normatyvy chyselnosti pratsivnykiv bukhholderskoho obliku : zatv. nakazom Ministerstva pratsi ta sotsialnoi polityky Ukrainy vid 26.09.2003 № 269. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0269203-03>. [in Ukrainian].

18. Mizhhaluzevi normatyvy chyselnosti pratsivnykiv, zainiatykh doborom,rozstanovkoiu, pidvyshchenniam kvalifikatsii (perepidhotovkoiu) ta oblikom kadriv : zatv. nakazom Ministerstva pratsi ta sotsialnoi polityky Ukrainy vid 18.12.2003 № 341. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0341203-03?lang=en>. [in Ukrainian].

19. Mizhhaluzevi normatyvy chyselnosti pratsivnykiv yurydychnoi sluzhby : zatv. nakazom Ministerstva pratsi ta sotsialnoi polityky Ukrainy vid 11.05.2004 № 108. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0108203-04>. [in Ukrainian].

20. Mizhhaluzevi normy chyselnosti robitnykiv, shcho obsluhovuiut hromadski budivli (budivli upravlin, konstruktorski i proektni orhanizatsii) : zatv. nakazom Ministerstva pratsi ta sotsialnoi polityky Ukrainy vid 11 travnia 2004 roku № 105. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN10623.html. [in Ukrainian].

21. Pro oplatu pratsi pratsivnykiv na osnovi Yedynoi taryfnoi sitky rozriadiv i koefitsiientiv z opłaty pratsi pratsivnykiv ustanov, zakladiv ta orhanizatsii okremykh haluzei biudzhetnoi sfery : zatv. postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30 serpnia 2002 r. № 1298. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1298-2002-%D0%BF>. [in Ukrainian].

22. Pro vporiadkuvannia umov opłaty pratsi ta zatverdzhennia skhem taryfnykh rozriadiv pratsivnykiv navchalnykh zakladiv, ustanov osvity ta naukovykh ustanov : zatv. nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 26.09.2005№ 557. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05>. [in Ukrainian].

23. Pro osvitu : zakon Ukrainyvid 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. [in Ukrainian].

24. Pro realizatsiiu okremykh polozhen chastyny pershoi statti 57 Zakonu Ukrainy «Pro osvitu», chastyny pershoi statti 25 Zakonu Ukrainy «Pro zahalnu seredniu osvitu», chastyny druhoi statti 18 i chastyny pershoi statti 22 Zakonu Ukrainy «Pro pozashkilnu osvitu» : zatv. postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 31 sichnia 2001 r. № 78. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/78-2001-%D0%BF>. [in Ukrainian].

25. Pro oplatu pratsi : zakon Ukrainy vid 24 bereznia 1995 roku № 108/95-VR. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%8>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 14.05.2019 р.